

مرزهای دوستی تا کجاست؟/ حق دوست از دید امام علی (ع)

دوستی مبتنی بر خوبی ها، بردباری و ایثار است و اگر از یکدیگر لغزشی ببیند با کمال ادب به یکدیگر می گویند و طرف مقابل نیز با کمال ادب آن را می پذیرد.

خبرگزاری مهر- دوستی مبتنی بر خوبی ها، بردباری و ایثار است و اگر از یکدیگر لغزشی ببیند با کمال ادب به یکدیگر می گویند و طرف مقابل نیز با کمال ادب آن را می پذیرد.

هر چیزی در زندگی محدود به حد و حدودی است و اگر از حد خود فراتر رویم به دوستی وفادار نمانده ایم؛ برای اینکه از مرز دوستی خارج نشویم و در مرز آن قرار بگیریم لازم است مرزهای اخلاقی دوستی را آشکار سازیم.

"دوستی حد و مرز دارد" و کسی که این حدود را رعایت نکند او را نمی توان به کمال دوستی نسبت داد. نخستین مرز دوستی این است که ظاهر و باطن انسان با دوست یکی باشد. در میان دوستان هیچ چیز نباید مانع روابط صمیمی شود میان دوستان خوب چاپلوسی و دروغ و نفاق وجود ندارد و دل و زبانسان یکی است.

برای فرد مسلمان در دوستی حقوقی است که هر فرد مسلمان باید آن را مراعات کند و حدودی است که نباید از آن تجاوز کرد و گرنه رشته دوستی را در معرض بریدن و پیوندها را در آستانه گسستن قرار می دهد و این گناه بزرگی است که عقل سلیم آن را اجازه نمی دهد و شرع آن را تایید نمی کند. حضرت علی (ع) فرموده است: "همان حقی را که تو بر دوست خود داری، دوستت بر تو دارد."

از دوستی به دور است که آدمی در دوستش عیبی ببیند و سکوت کند و بگذارد آن عیب در او رشد کند و بگوید آن عیب در اوست و به من هیچ ربطی ندارد این کار از حدود دوستی نیست؛ حد دوست آن است که عیب او را عیب خود و آراستگی و خوبی او را آراستگی و خوبی خود بداند. دوست صمیمی دوستی است که اگر در زندگی پیشرفتی کرد و مقامی یافت دست دوستانش را هم بگیرد.

یکی دیگر از حدود و مرز دوستی این است که مال و جاه در دوستی او با تو تغییری ایجاد نکند. بعضی از دوستان را می توان دوستان فقر خواند تا زمانی که فقیرند دم از دوستی و رفاقت می زنند، اما همین که جاه و مقامی می رسند هیچ کس را نمی شناسند و دوستان خود را به کلی فراموش می کنند اینگونه افراد خارج از مرزهای دوستی هستند و اسلام این گونه افراد را به عنوان دوست به رسمیت نمی شناسد.

یکی دیگر از مرزهای دوستی این است تا می تواند در مشکلات و سختی ها دوست خود را تنها نگذارد و از کمک و یاری رساندن به تو دریغ نورزد.

ارزش دوست در زمان آسایش و آرامش و رفاه آدمی معلوم نمی شود، بلکه وقتی انسان بدلیل مشکلات و گرفتاری ها به کمک نیاز دارد مشخص می گردد. در دوستی اگر امکاناتی داریم و می توانیم از عهده انجام آنها برآییم از دوستانمان نباید دریغ ورزیم و در راه کمک به او از خود گذشتگی نشان دهیم زیرا این کار رشته دوستی را محکم تر می سازد چه آسان است دوستی در رفاه و چه دشوار است دوستی در سختی ها!

امام کاظم (ع) فرموده است: حق دوست خود را به اطمینان رابطه ای که میان تو و اوست ضایع مکن چه آن که حقش را ضایع کرده ای دوست تو نیست، و نباید دوست تو بر بریدن از تو قویتر از تو بر پیوند با او باشد.

اوامر متواتر و تاکید از پیامبر خدا (ص) و ائمه اهل بیت (ع) در دست است که انسان را به حسن معاشرت و پرهیز از کوتاهی در ادای حقوق آن و اظهار دوستی با مردم و نیکی و احسان به آنها تشویق می کند.